

PANDIVERE TEATRAJA

Agrofirma „PANDIVERE“ teabeleht nr. 17

DETSEMBER 1989

MARIA, VAATA OMA MAAD

**„Teile
on täna
õnnis-
tegija
sündinud...”**

Nii kuulutab jõuluevangeelium. Mulli meenub 1934. aasta jõulureede. Kiirustasin Tartu-Vaiga rongile, et jõuda jõuludeks koju. Vagun, kuhu saatusin, oli reisijaid täis — kõik ju ruttasid koju. Kõneldi ostudest—müügist ja see kõik kostis avaras vagunis igatähni. Silmitsesin oma kaasreisijaid. Sääli oli koolipoisid, kes hoidis viiulikasiti põlvade vahel — arvatavasti tuli muusikakunni; tema vastas, akna all, tuktus kevadises riietuses habetunud mees. Minu tähelepanu kõitis nuttev tütarlaps noore nais-terahva süles. Inimesed pärisid emalt lapse nutu põhjust. Selgus, et lapse isa oli hiljuti surnud ja ema, taluteenija, kasvatas tütrekest nüüd üksi. Laps haigestus ja oli Tartus ravil, temaga koos oli ka ema. Aga ravirahad lõppesid ja nii pidi ta haige lapsega haiglast lahkuma. Inimesed tundsid õnnetule kaasa, ütlesid talle trootisõnu. Juttu oli kuulnud ka akna ääres istuv reisija. Ta võttis oma ürti sellast ja palus koolipoisilt viiulit. Ta häälestas selle ja astus vaguni keskele. Peatselt kõlased viiulilt jõulumeloodiad. See oli hingeline mäng. Viiul oitse nuttis ja kaebas. Mäng haaras kõiki, inimesed seisid püsti, oldi oitse harduses. Ka teistest vagunitest tulid inimesed mängu kuulama. Kunstnik lõpetas mängu vaikese akordiga. Mees võttis oma kaabu ja kõndis vagunis ringi — kaabuse pandi enamasti paberrahsid. Nüüd sammus mängija õnnetu ema juurde, puistas rahad talle sülle ja lausus: „Ka teile on Onnistegija sündinud. Ravige oma tütrekest ja jõululapse kaitse olgu teiega.“ Ta võttis oma kulunud palitu ja lahkus vagunist. Vagunis oli vaikust... Inimesed elasid seda kõike läbi. Korraga kõlas „Püha õõ“, see haaras kõiki.

Jah, Onnistegija on ka tänapäeval meie keskel. Teda tuleb otsida ja leida.

Simuna koguduse õpetaja
AIN EENMAA

ETHEL RIKKENI joonistus

JÕULUKELLAD

Hilja Auvinen

Tasa, tasa jõulukellad kajavad.
Üle terve ilmamaa
kõlab laul nüüd rõmuga:
jõulud tulnud ju!

Tasa, tasa jõulukellad kajavad.
Taevavõlvi sädeleb
tähekeste vaigusheik:
jõulud tulnud ju!

Tasa, tasa jõulukellad kajavad.
Kuusk see särab küünaldes,
rõõm on kõigil südames:
jõulud tulnud ju!

Täna, täna stundind Onnistegija!
Kõlab laste lauluhääli
rõõmurikkal heinal:
jõulud tulnud ju!

Jumal kaitseb Eesti-
maad meie endi
kätega.
Fred Jüssi

teie poolt selle etteotsa valitud (ärt)juhist. Ta on sisuliselt suure, mitme pere talu peremees, kes koos teiega kui selle talu liikmetega on ise oma õnne sepp. Teie edukus sõltub teisist endast.

Kasulike müügi võimaluste otsimine ning tootmisvahendite, seadmete, masinate ja materjalide majandusse sisseostmine võiks jääda nende teha, kellel selleks on kogemusi ja teadmisi — peaspetsialistidele ja nende teenistustele. Ka väikekollektiivide konsulteerimine jääks nende kanda. Aja looksu ära kaob juhtide tööülesannetest ära selline suuremahuline töö nagu seada on nn. tökkorraldamine ja juhtimine. Turumajanduse süvenedes ja väikekollektiivide iseseisvuse suurenedes väheneb juhtkonna vajadus. Asemelole tuleb tootjate majandusliku huvi ja iseseisvus ühelt poolt ja teiselt poolt tunnetatud vajadus koostöö ja ühistute järele teatud funktsioonide täitmiseks, mida ühekampa pole olistarbeks või võimalik täita. Mõelge, kus

on eraomand või rendisuhted (ettevõtlus) või töötada kolhoosi isemajandavates allüksustes? Kuid ka isemajandamine ei ole lihtsalt töö käimine. Erinevus ettevõtlusega seisneb selles, et aasia jooksuil säilitatakse praegune palgasüsteem täiendatud kujul kui avanseerimine. Lõplik sissetulek palgarahana tuleb siingi välja teenida kulutuste ja tulude vahena.

Teine oluline erinevus seisneb põhivahendite kuuluvuses. Ettevõtluse korral on põhivahendid tootja omanduses või saavad selleks pärast rendilepingu lõppemist ja täielikku tasumist. Isemajandamise tingimustes on põhivahendid kolhoosi omanduses ja nad on isemajandavale väikekollektiivile väljast antud kasutamiseks. Sellest tulenevalt kuulub kollektiivi liikmetele mitte kogu kasum, vaid ainult tööga loodud osa. Väikekollektiivis kuulub tulude ja kulude vahena teenitud kasumist teatud protsent maksmisele preemiانا. Siin on otsene seos saadud kasumi massi ja töö-

Tulud ja kulud kujunevad väikekollektiivis ostu-müügi suhte tulemusena. Tervikuna laekub majandusse nii palju raha, kui palju müüakse majandist välja kvaliteetset kaupa. Mida tugevam ja maksumõelisem on loomakasvatust, seda suuremad on võimalused taimekasvatuseks... Seejärest arvestatgem alati ka oma ostja huve, sest teie edukus sõltub tema edukusest. Eeldatavasti on 1990. aasta eelkõige isemajandamise ja ärisaladuste õppimise aasta, mil on väga tähtis üksiteisega arvestada. Saadavad kogemused on hindamatu väärtusega üleminekul ettevõtlusele ja töelisele ärile turumajanduse tingimustes.

Loodan, et kartusteks pole põhjust. Soovin kõigile Vao kolhoosi ja agrofirma teiste majandite töötajatele head uut majandusaastat!

Vaos, 14. detsembril PEETER ALBI

13. detsembril olid Vao kolhoosi isemajandamise kontseptsiooni väljast töötanud spetsialistidel külas naabrid Simunast ja Triigist.

Vao kolhoosi esimees **Peeter Albi** tutvustas isemajandamise ja ettevõtluse arengusuundi. Vao-maail rõhutades, et kontseptsioon sellisena, nagu see nüüd teie ette jõudis, on paljude inimeste pikajärgelise töö ja majandussuhete ning inimeste suhtumiste uurringu tulemus.

Kütilaste küsimistest ja vastustest kosimistest koornusidki välja need põhimõtted, millega eespool tutvustate.

Triigi kolhoosi esimees **Jaak Vilms** tutvustas oma kujuteltma Triigi kui majandi edasist arengust. Kohumine oli kõigile pooltele kasulik — kellele uute metete ja perspektiivsete arengusuundade, kellele veendumuse süvenemise poolt — ise majandamine on eduka majandamise alus.

ENE KESLER

ISEMAJANDÄMINE TEEL ETTEVÕTLUSELE

givõimaluste otsimine.

Need kolm aspekti ongi aluseks, kuidas tootmise ja müügi saavutada senisest oluliselt suurem kasum. Kui on tugevad allüksused, on tugev ka majand kui tervik.

Töelise ratsionaalne kasutamine ja kultuurse tegemine sõltub põhiliselt väikekollektiivist endast ja oma maja kõrvale, Narva mnt. 15. Hotelli on planeeritud 200 kohta, restoraniidesse ja baardesse 450 kohta. Püüame ehitada maksmaliselt oma jäändudega, kui enam harkama ei saa, siis tulevad soomlased appi.

Turism on oma olemuselt väga demokraatlik, selle põhioõne ongi, et peab olema kõigile kättesaadav. Väliskapitali kasutamine on loomulikult kaljis, ja see, mille peale on valutuht kultuurtud, peab harkama ka valuutat sisse tooma. Kuid selle kõrvale loome kahtlemata võimalused meie inimestele, et nad saaksid kasutada meie firma allasutuste teenuseid.

Nõukogude seadused ei luba välismaalt sularaha vastu võtta. See on meie tegevust piirav klausel. Loodan, et selleks ajaks, kui BALTLINK korraldab funktsioneerima hakkab, on asjad majanduslikult paigas.

Trasil, mis suundub Tallinnast Riia kaudu Vilnusse, valmivad motellid. Anname kooperatiividele laenu, et need saaksid samuti turismi alal tegutseda. Me ei taha enda kätte monopolit. Halinga kolhoos näiteks taastab vana postijaama. Ainult koostöös fassubki kõike teha. Koostöö on plaanis ka laemas mõttes — Läti, Leedu ja Leningradiga.

Mida võib agrofirma „Pandivere“ BALTLINK'ile pakkuda? Arvata on, et probleem toiduainetega jääb. Agrofirma hakkaks meie toidustusotustis varustama nitraadivahude toiduainetega. Vastusüks? Loomulikult dividendid. Kui saame huvitavaid tööd ja kasulikke ärisuhteid, siis pakume seda eelkõige oma osanikele.”

Firma BALTLINK tegeveldirektori Jaan Orro jutul kaits ENE KESLER

MIS ON

BATTLINK?

Ühisfirma BALTLINK moodustasid Eesti BALTSERVICE ja Soome BALTLINK FINLAND OY. Aktiivpakiist kuulub suurem pool — 51% Eestile. Eestipoolne suurim osanik ühisfirmas on koondis „Tallinna Autoveod“ (25% aktiivtist), kapitalimahutuse suuruselt järgneb (15%) agrofirma „Pandivere“. Rakvere rajoonist on ühisfirma osanikud veel Viru-Nigula kolhoos ja Lahemaa Rahvuspark.

Ühisfirma tegeveldirektor JAAN ORRO: „Meie tegevuse põhisuund on kaks — rahvusvahelised kaubateed ja turism.

Kaubateed on seni peamiselt ühesuunalised — toimetame Soome kaupa Austriasse ja Itaaliasse. Edaspidi hakkavad teiseki Skandinaviaamaad kasutama meie abi oma kauba Kesk-Euroopasse toimetamiseks. Teistpidi liigub vaid Eesti-Soome ühisfirmade kaup — see siis meilt Soome.

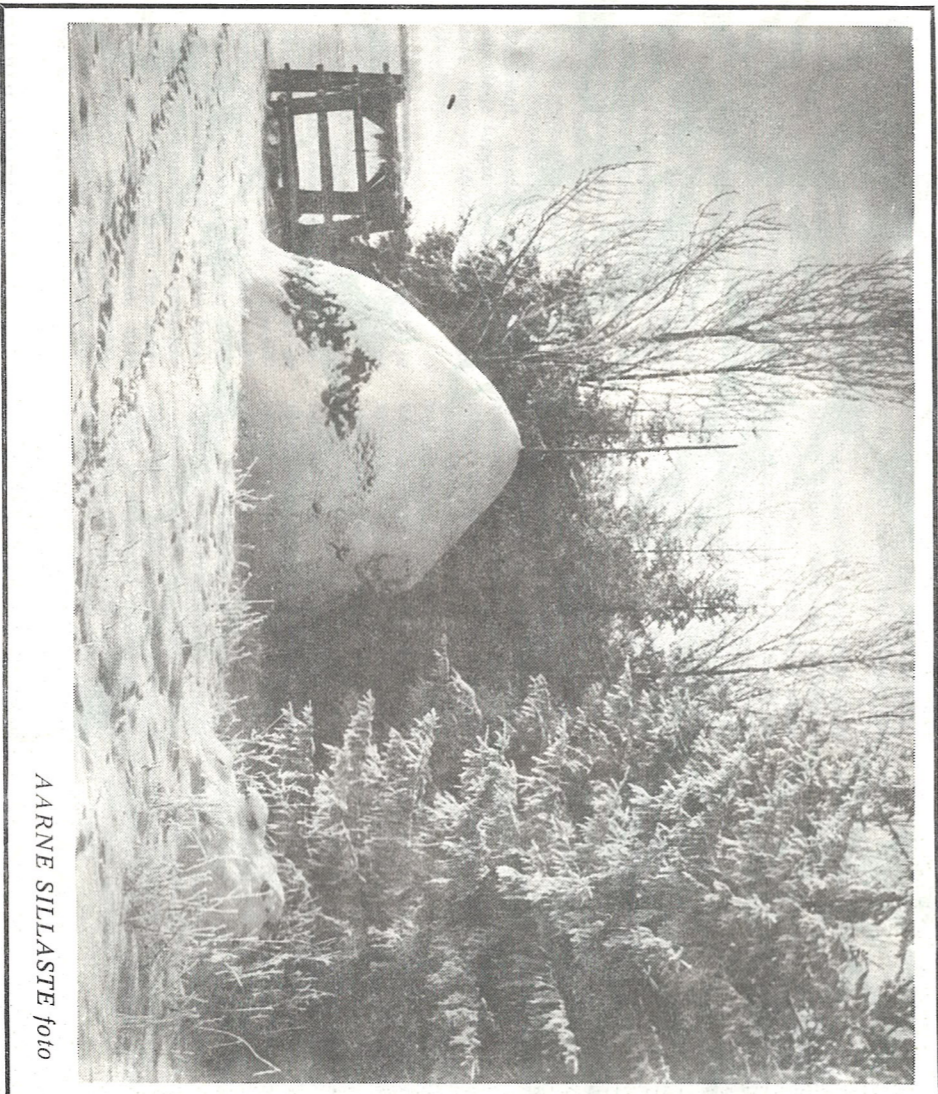
Turismi alal on tegevusplõld märksa laiem. Sellel aastal siiski rohkem õpime, meil endil puudub baas, et mujalt külalisi väärikalt võõrustada.

On plaan hakata Linnahalli sadamas (samuti osanik) vastu võtma crutis-laevu ja purlelahite, meie ülesandeks jääb ka sel viisil saabunud turistide toilitustamine ja kultuuriline teenindamine. (Nüüdseks on see juba teoks saanud. E.K.)

Taani firmaga „Diana“ jõudsim kokkuleppele, millele vastavalt hakkame vastu võtma jahituriste. Nendega hakkab tegelema ka Rakvere Metsamajand.

Alates 1. augustist üürime autosid „Volvo 240“ juhtiga või juhtita, vastavalt klienti soovile.

Nagu eespool öeldud, on meie turismi baas nõrk. Selle parandamiseks hakkasid Eesti ja Soome pool kahasse projekteerima hotellit meie

AARNE SILLASTE foto

**SÕOVIME PANDIVERELASTELE
JÕUDU JA VASTUPIDAVUST
ESIMESSEKS IME-AASTAKSI!**